

конкурентоспроможності на світовому ринку від рівня професійної підготовки людських ресурсів. Дослідження розвитку неперервної освіти є важливим в контексті інтеграційного руху України в європейський і світовий освітній простір.

Отже, неперервна освіта супроводжує процес зростання освітнього потенціалу особистості впродовж життя, який організаційно забезпечений системою державних та суспільних інститутів і відповідає потребам особистості й суспільства.

Список використаної літератури

1. *Архипова С. П.* Основи андрагогіки: навч. посібник. – Черкаси, 2002. – 183 с.
2. *Вазина К. Я.* Педагогические основы развивающих технологий в профессиональных учебных заведениях инновационного типа: дис. д-ра пед. наук / Вазина К. Я. – Екатеринбург, 1998.
3. Державна національна програма “Освіта”. Україна ХХІ ст. – К.: Райдуга, 1994. – 61 с.
4. Концептуальна модель служб (центрів) супроводу процесу безперервної освіти державних службовців: діагностичні, психологічні, науково-дослідні та методичні рекомендації. – Київ: НПУ імені М. П. Драгоманова, 2011. – 97 с.
5. Концепція освіти дорослих в Україні / Укл.: Лук’янова Л.Б. – Ніжин: ПП Лисенко М. М., 2011. – 24 с.
6. Національна доктрина розвитку освіти України у ХХІ столітті : Проект / Міністерство освіти і науки України ; Академія педагогічних наук України // Освіта України. – 2001. – № 29. – С. 4–6.
7. *Степко М. Ф.* Болонський процес і навчання впродовж життя: монографія / М. Ф. Степко, Б. В. Клименко, Л. Л. ТОВАЖНЯНСЬКИЙ. – Х.: НТУ, 2004. – 112 с.

Анна РЯБЕНКО

РОЛЬ ТА ЗНАЧЕННЯ БЕЗПЕРЕРВНОЇ ОСВІТИ У РОЗВИТКУ УКРАЇНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА

Ян Амос Коменський стверджував, що: «виховання і освіта потрібні всім категоріям людей, багатим і бідним, розумним і дурним, начальникам і підлеглим, чоловікам і жінкам. Жодна людина не може уникнути освіти, тому що вона робить людину справжньою людиною. У школах потрібно прагнути того, щоб:

1. З допомогою наук і мистецтв розвивалися природні обдарування.
2. Вдосконалювалися мови.
3. Розвивалися доброзвичайність і звичаї в напрямку будь-якої благопристойності згідно з усіма моральними засадами» [2, с.225]

На нашу думку, освіта на всіх вікових етапах життя людини є необхідністю, вона забезпечує гармонійний розвиток кожної особистості. Протягом останніх десятиліть значно зріс обсяг знань, які необхідні у щоденному житті кожному з нас, а також змінилися способи їх передачі - від практичних посібників до комп’ютерних технологій.

Мета статті полягає у розкритті долі та значення безперервної освіти у розвитку українського суспільства та формуванні української нації. Безперервна освіта необхідна для:

- підвищення рівня загальних знань,
- розширення можливостей громадян,
- становлення й розвитку особистості на всіх її життєвих етапах.

Безперервна освіта є основою розвитку розумного українського суспільства. В умовах освіти протягом життя здійснюється новий ідеал освіти – максимальний розвиток здатностей людей до самореалізації та самовдосконалення.

Її сучасним завданням стає забезпечення всезагального доступу до різних форм неперервної освіти з метою здобуття й оновлення ключових і професійних компетентностей особистості, перелік яких відповідає вимогам сучасності [1, с. 15].

Науковці твердять, що «ранній розвиток та постійне вдосконалення навичок мають вирішальне значення для стабільної зайнятості, зростання заробітної плати в ході подальшої трудової діяльності» [3, с. 90]. У наш час бути освіченим – це дуже важливо. Такі люди користуються попитом при працевлаштуванні, адже вони затребувані у найкращих компаніях. Стосовно цього О. Тоффлер висловив основний принцип безперервної освіти, а саме: «Здатність здобувати освіту після здобуття диплому. Для того, щоб відповідати сучасним вимогам виробництва, система безперервної освіти об'єктивно повинна бути націлена на формування нових професійних знань і установок фахівця, як особистості і суб'єкта організації, що прагне постійно вносити у виробництво позитивні та результативні зміни» [5, с. 10].

Важливим елементом безперервної освіти є її спрямованість на майбутнє, тобто на вміння розв'язувати проблеми суспільства на основі здобутих знань.

В Україні процес безперервної освіти поки що лише на початковій стадії. Оскільки навчання протягом життя займає зараз одне з провідних місць у розвитку освіти держав світу, то наша країна повинна якомога швидше впроваджувати дієві заходи для подолання відставання у освітній сфері.

Варто відзначити для чого взагалі впроваджувати систему безперервного навчання. Освіта слугуватиме, як

- засіб подолання соціальних проблем;
- швидке адаптування до нових умов;
- самореалізації у сучасному світі.

Також вона виконує ряд функцій:

- 1) соціальна – використання соціального досвіду й залучення до розв'язання сучасних проблем суспільства;
- 2) адаптивна – регулювання відносин у швидкозмінному зовнішньому середовищі;
- 3) інформаційна – доступ до необхідної інформації, її пошук, відбір, систематизація, відтворення, використання;
- 4) компенсаційна – компенсування недоліків попередніх рівнів освіти й забезпечення балансу власної компетентності і сучасних вимог до професії;
- 5) розвивальна – оволодіння новими методами, способами дій. [4, с. 9]

Реалізація цих функцій сприятиме формуванню суспільства майбутнього.

Варто зазначити, що безперервне навчання – це те, чого повинні прагнути перш за все педагоги. Саме ці люди повинні вчитися щодня, щоб ділитися набутими знаннями з своїми учнями. Чим більше знатиме учитель, тим більше дізнається учень. Коменський говорив: «Учитель повинен бути чесним, наполегливим, працьовитим, релігійним, бути зразком доброчесностей. Найбільша турбота вчителя – захоплювати дітей своїм прикладом.» Він ставив високі вимоги до вчителя, що на нашу думку є дуже правильно. Педагоги повинні передавати свої набуті знання для розвитку нашого українського суспільства.

Можна зробити висновок, що безперервна освіта відіграє вагомую роль у процесі формування українського суспільства. Рівень освіченості народу вказує на те, наскільки розвинена держава. Реалізація безперервної освіти сприяє формуванню професійних умінь громадян, а ці професійні вміння впливають на розвиток держави. Лише за

наявності закладів безперервної освіти в Україні можливий її подальший розвиток у багатьох суспільних сферах.

Список використаної літератури

1. Зязюн І. А. Неперервна освіта як основа соціального поступу / І. А. Зязюн // Неперервна професійна освіта: теорія і практика: зб. наук. праць. – К.: Вид. центр НТУ “ХПІ”, 2001. – Ч. 1. – С. 15–23.
2. Кратохвиль, М. В. Життя Яна Амоса Коменського/М. В. Кратохвиль. – М.: Просвещение, 1991.
3. Мусіна Л. О. Основні засади переходу до економіки знань: перспективи для України / Л. О. Мусіна // Економіка і прогнозування. – 2003. – №3. – С. 87–107.
4. Освіта дорослих: теоретичні і методологічні засади: [монографія] / авт. кол.: Лук’янова Л. Б., Сігаєва Л. Є., Аніщенко О. В., Зінченко С. В., Баніт О. В., Лапаєнко С. В., Василенко О. В. – К.: Педагогічна думка, 2012. – 272 с.
5. Скворцов В. Н. Формирование высококвалифицированного специалиста - одна из важнейших задач и функций непрерывного образования В. Н. Скворцов/ Образование через всю жизнь: Непрерывное образование в интересах устойчивого развития: материалы 11-й междунар. конф.: в 2 ч. / сост. Н. 3А. Лобанов; под науч. ред. Н. А. Лобанова и В. Н. Скворцова; ЛГУ им. А. С. Пушкина, НИИ соц.-экон. и пед. пробл. непрерыв. образования. – Вып. 11. – СПб.: ЛГУ им. А.С. Пушкина, 2013. – Ч. I. – 324 с

Аліна ЛОГВИНОВСЬКА

ПОЛІКУЛЬТУРНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ ВЧИТЕЛІВ-ФІЛОЛОГІВ У КОНТЕКСТІ КУЛЬТУРОЛОГІЧНОЇ ПАРАДИГМИ ОСВІТИ

Нині, на сучасному етапі значних перетворень і переосмислення соціально-педагогічних та суспільних процесів, одним із визначальних напрямів виховання, зокрема, майбутніх учителів філології є формування національної культури, як соціально-історичного явища та національної культури як національно ціннісного феномену, знань про українські традиції як складову національної культури, про історичні, політико-правові, громадські, етичні та інші аспекти національної ідентифікації, співвідношення національних, соціальних, культурних і релігійних відмінностей між людьми; розуміння національного і загальнолюдського компонентів культури та поваги до культур різних народів.

Культурологічний підхід науковці розглядають, передусім, у контексті загальнофілософського розуміння культури, аналізуючи педагогічні факти та явища з урахуванням культурних і соціальних процесів минулого, сучасного та майбутнього.

Суспільні зміни, пов’язані з процесами глобалізації та інтеграції, що відбуваються майже в усіх сферах життя, визначають пріоритетні напрямки розвитку сучасної освіти. Особливої актуальності набуває процес формування вільної особистості, здатної відійти від етноцентризму та готової жити у відкритому загальноцивілізаційному культурному просторі. З огляду на це, дослідник проблеми Н. Величко, зазначає, що завдання професійної освіти не обмежується трансляцією необхідних знань, умінь і навичок, а полягає, також, в організації полікультурної підготовки студентів та формуванні полікультурної компетентності як інтегрованої особистісної якості [1, с.162].

Державна національна програма «Освіта» («Україна ХХІ століття»), Закони України «Про освіту», Концепція національного виховання, Національна доктрина розвитку освіти зумовлюють об’єктивну актуальність розробки проблеми. Метою реформи вищої освіти на нових законодавчих і методологічних засадах є досягнення якісного рівня професійної підготовки спеціаліста у вищій школі, формування принципово нового підґрунтя для розвитку особистості педагога, який здатний до роботи у полікультурному просторі.